

บันทึก

เรื่อง การขอรับเงินบำเหน็จของลูกจ้าง

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยหนังสือที่ ๗๓๕/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๐๒ ความว่า กระทรวงการคลังได้ขอให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาเรื่องการขอรับเงินบำเหน็จของลูกจ้างที่ออกจากราชการไป เกิน ๑๐ ปีแล้ว ซึ่งมีข้อเท็จจริงว่า นายณรงค์ ศังขชาติ เดิมรับราชการเป็นลูกจ้าง ตำแหน่ง สมุห์บัญชีกองท่าไม้ กรมป่าไม้ ได้รับค่าจ้างเดือนละ ๑๑๐ บาท ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๐ ทางกรมป่าไม้ได้โอนกองท่าไม้ไปตั้งเป็นองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และนายณรงค์ ศังขชาติได้ออกจากกรมป่าไม้ไปอยู่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ด้วย โดยมีได้ขอรับบำเหน็จไปตามระเบียบการ จ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้างในขณะนั้น เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๐๐ นายณรงค์ ศังขชาติ ได้ลาออกจากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จ่ายบำเหน็จให้เฉพาะ สำหรับระยะเวลาที่นายณรงค์ ศังขชาติ ทำงานอยู่ทางองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ส่วนระยะเวลาที่ อยู่ทางกองท่าไม้ กรมป่าไม้ ไม่ได้คำนวณเงินบำเหน็จให้นายณรงค์ ศังขชาติ จึงยื่นเรื่องราวขอรับ เงินบำเหน็จในระหว่างที่รับราชการอยู่ทางกรมป่าไม้ กระทรวงการคลังมีความสงสัยว่า การที่นาย ณรงค์ ศังขชาติ ได้ลาออกจากกรมป่าไม้ไปแล้วเป็นเวลา ๑๐ ปีเศษ จึงได้ร้องขอรับเงินบำเหน็จ เช่นนี้ จะจ่ายเงินบำเหน็จให้ได้เพียงใด หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองพิเศษ) ได้ตรวจ พิจารณาปัญหาเรื่องนี้แล้ว มีความเห็นว่าตามระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (พ.ศ. ๒๔๘๒) ซึ่งเป็นระเบียบที่ได้ใช้อยู่ในขณะที่นายณรงค์ ศังขชาติ ได้ออกจากราชการกรมป่า ไม้ไปทำงานในองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หาได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องอายุความใช้สิทธิขอรับ บำเหน็จหรือเงินทำขวัญแต่อย่างใด และแม้ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งเป็นระเบียบที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้โดยยกเลิกระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จฯ พ.ศ. ๒๔๘๒ ก็หาได้มีข้อกำหนดอันมีลักษณะเป็นบทเฉพาะกาลให้โอกาสหรือระยะเวลาแก่ลูกจ้างที่ ออกจากราชการไปก่อนแล้ว ในอันที่จะใช้สิทธิขอรับบำเหน็จหรือเงินทำขวัญแต่อย่างใดไม่ เมื่อ เป็นเช่นนี้ ถ้าจะมีการใช้สิทธิเรียกร้องขอรับบำเหน็จหรือเงินทำขวัญก็ต้องกระทำเสียภายใน กำหนดสิบปีตามมาตรา ๑๖๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถ้าจะมาร้องขอรับบำเหน็จ เมื่อพ้นกำหนดสิบปีแล้วดังเช่นกรณีนี้ ก็ถือว่าสิทธิเรียกร้องนั้นขาดอายุความ ถ้ามีการเรียกร้อง ทางศาล กระทรวงการคลังอาจยกขึ้นต่อสู้ได้ ถ้าไม่ยกขึ้นต่อสู้ศาลก็ไม่วินิจฉัยให้

แต่อย่างไรก็ตามความมุ่งหมายของทางราชการที่จ่ายเงินบำเหน็จหรือเงินทำขวัญ ให้แก่ลูกจ้างนั้น ก็เพื่อตอบแทนความชอบของลูกจ้างที่ได้รับราชการมา ซึ่งเป็นเรื่องที่ทางราชการ พิจารณาแล้วเห็นว่าลูกจ้างที่มีลักษณะเช่นนั้นสมควรจะได้รับเงินบำเหน็จหรือเงินทำขวัญ จึงได้วาง

เป็นระเบียบไว้ ฉะนั้น ในบางกรณีแม้ลูกจ้างจะมีได้ใช้สิทธิขอรับเงินบำเหน็จเงินทำขวัญเสียภายในกำหนดอายุความอย่างเช่นในกรณีนายณรงค์ ตั้งชาติ นี้ ถ้ากระทรวงการคลังพิจารณาเห็นสมควร ก็อาจจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่ผู้ร้องได้

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๐๒